# ЗМІСТ

**Тлумачення методу: що є національно-консолідуючий авторський міф.....7**

Сто років ідеологізуючого шевченкознавства: чи тільки з соціально-політичних причин? — «Кобзар» — не тільки література. Приналежний типологічний контекст: від Данте до Стріндберґа. Претензії модернізму на авторський міф і їх поразка. — Історична ґенеза авторського міфа та його логіка: від середньовічного християнського світу до національних «уявних спільнот» через «малу есхатологію» архетипального автора-героя. — Шевченко як реформатор православ'я. Культ Шевченка — типовий культ житійного героя. — Авторський міф як модель чуда: життя здійсненого призначення. Троїста структура міфа: ідея спільноти — ідея авторового життя — об'єктивація в художнє ціле. — Рації та інтуїції філософського шевченкознавства. Вразливість гіпотези про Шевченків дуалізм.

**Шевченків міф як духовний розкол: Україна versus імперія .....45**

Чи є наратор «Кобзаря» петербурзьким інтеліґентом? — До питання про український дуалізм. — Шевченко як перший український національний інтеліґент: самовизначення щодо літературних попередників, настанова на культурну емансипацію, нова парадиґма співжиття з імперією. — «Кобзар» — книга полемічна. Опозиція «Україна—Росія»: міфолоґема «двох сіл». — «Художник» і «Петербурзький текст російської літератури»: проблема страждання — мазохізм чи потреба істини? — Естетика демонічного: Петербург у Міцкевича, Пушкіна і Шевченка. «Комедія» як кінець «Петербурзького тексту». — Український чорт і проблема Гоголя. — «Сон»: антисвіт в антитексті. — Град Сатани проти Граду Божого (вісь «Петербург—Київ»). Братство і упиризм як дві форми кровного зв'язку (Україна і Росія). — В обороні Шевченкового «інтернаціоналізму»: підлеглість національного етичному. — Метафізичний гріх Росії — неситість — і його оприсутнення в соціальній структурі імперії. — Цар — культурний антигерой. — Знову про «шашелі», або «малоросійське дворянство» в українській духовно-культурній історії: система вартостей і її фатальність. — Соціально-революційний смисл Шевченкового міфа: від Малоросії до України.

**Шаман-християнин у профанному світі (автор-герой як міфологічний наратор) .....90**

Про крос-темпоральну єдність міфологічного тексту. — «Якось-то йдучи уночі»: внутрішній монолог героя як Шевченкова summa philosophiae; циклічна повторюваність мотивів — принцип міфологічного мислення. — Кобзар і Кобзар Дармограй: двійниковість українських і російських писань. — Два шляхи пізнання зла: шаман і відьма. — «Враг-супостат» і онтологічна природа зла. — Шевченко і К'єркеґор: протоекзистенціалізм, або зрячість до зла як істинна моральність. — Перший екзистенційний вибір — між малярством і літературою: частиною і цілим. — Архетип «кобзаря», його становлення і функція в міфі. — Три стадії шляху міфологічного автора-героя: естетична — етична — релігійна. Обраний і обираючий.

**Україна вічна й історична. Топологія українського аду .....111**

Україна як міфологічний концепт: ідеал буття чи прокляття нереалізованости? — Чому Шевченко — «наш первий історик». — Історизм як «пророцтво про минуле», або правда фізична й метафізична. — Ляпас у Петрозаводську («Юродивий»): праведник у Содомі. Дітовбивство в Умані («Гайдамаки»): Сатурн серед сатурналій. Українська версія земного аду: вимушена упиризація і розпад народного тіла. — До проблеми національного пророка: «кобзар» як Vates ludens; щирість і лицедійство. — Шевченко і давньоюдейські пророки: націотворчість — самотність — богоборство «ізраїлевого» типу. — «Заповіт» — угода з Богом про свою посмертну «заложність». — «Зла» і «добра» кров. — Метафізичний гріх України: зневоленість. — Воля суб'єктивна і об'єктивна. — Два топоси українського аду: бунт (демонічна інверсія волі) і сон (богозневажна відмова від буття). До символіки сексуальних образів: «покритка» і «москаль»; дівоцтво й «неісторичність». — Схід і Захід України за Шевченком. — Архетип могили. — Козаки як «заложні мерці»: покута за «славний гріх». Трагічна вина за Ґеґелем і Шеллінґом. — Альтернатива малої есхатології: шлях святости. — Альтернатива великої есхатології: міленарність. — Паралельні пари: «козак у могилі — дівоча душа» (минуле), «москаль — покритка» (теперішнє). Зацикленість історії. — Визвольна місія Слова. — Шевченків міф сьогодні.